

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

VIII. volebné obdobie

Číslo: PREDS-186/2020

183

Z á k o n

z 15. júla 2020, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, vrátený prezidentkou Slovenskej republiky na opätovné prerokovanie Národnou radou Slovenskej republiky

---

Materiál obsahuje:

1. List prezidentky Slovenskej republiky z 3. augusta 2020 č. 4796-2020-KPSR
2. Rozhodnutie prezidentky Slovenskej republiky z 3. augusta 2020 o vrátení zákona
3. Schválený zákon z 15. júla 2020

Bratislava august 2020

Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaev. dovania: 03-08-2020		
Číslo spisu: PRED-186/2020		
Listy: 11	Prílohy: 1/0	
RZ	ZH	LU

Bratislava 3. augusta 2020
Číslo: 4796-2020-KPSR

Vážený pán predseda,

podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky vraciam Národnej rade Slovenskej republiky zákon z 15. júla 2020, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Vzhľadom na obsah pripomienok k vrátenému zákonu uvedených v rozhodnutí, moja účasť na schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky nie je nevyhnutná. Dovoľujem si Vás, vážený pán predseda, požiadať o doručenie môjho rozhodnutia všetkým poslancom a o prerokovanie vráteného zákona v Národnej rade Slovenskej republiky bez mojej účasti.

Vrátenie zákona vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky odôvodní Stanislav Gaňa, riaditeľ odboru legislatívy a milostí Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky.

S pozdravom

Vážený pán
Boris Kollár
predseda Národnej rady
Slovenskej republiky
Bratislava

Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky

Číslo: 4796-2020-KPSR

ROZHODNUTIE
prezidentky Slovenskej republiky

o vrátení zákona z 15. júla 2020, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 153/2001 Z. z.
o prokuratúre v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré
zákony

Predkladá:
Zuzana Čaputová
prezidentka Slovenskej republiky

Bratislava 3. augusta 2020

Na rokovanie

Národnej rady Slovenskej republiky

I

1. Podľa čl. 102 ods. 1 písm. o) Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vraciam Národnej rade Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) zákon z 15. júla 2020, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „schválený zákon“).

2. Navrhujem, aby národná rada pri opätovnom prerokovaní schválila zákon so zmenami, ktoré sú uvedené v časti III.

3. Ak národná rada tejto pripomienke nevyhoví, využijem svoje oprávnenie podať Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) návrh na začatie konania o súlade čl. I šiesteho bodu § 8 ods. 3 písm. i) schváleného zákona a čl. IV dvanásteho bodu § 24aa ods. 3 písm. g) a i) schváleného zákona s ústavou a medzinárodnou zmluvou.

II

(A) Úvod

4. Článkom I schváleného zákona bol novelizovaný zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“). Touto novelizáciou (a) v rámci tretieho bodu bol v prípade zániku funkcie generálneho prokurátora, ktorý pred vymenovaním do tejto funkcie nebol prokurátorom, zavedený automatický zánik funkcie prokurátora okamihom skončenia jeho funkcie generálneho prokurátora; a (b) v rámci šiesteho bodu bola zavedená možnosť národnej rady navrhnúť prezidentovi Slovenskej republiky (ďalej len „prezident“), aby generálneho prokurátora odvolal z funkcie, ak generálny prokurátor svoju funkciu prestal vykonávať riadne, čestne, nezávisle alebo nestranne.

5. Článkom IV schváleného zákona bol novelizovaný zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokurátoroch“). Touto novelizáciou (a) v rámci desiateho bodu bol v § 24a ods. 9 v prípade zániku funkcie špeciálneho prokurátora, ktorý pred vymenovaním do tejto funkcie nebol prokurátorom, zavedený automatický zánik funkcie prokurátora okamihom skončenia jeho funkcie špeciálneho prokurátora; a (b) v rámci dvanásteho bodu § 24aa ods. 3 písm. g) a i) zavedená aj možnosť národnej rady odvolať špeciálneho prokurátora okrem iného v prípade, ak špeciálny prokurátor (i) svoju funkciu prestal vykonávať riadne, čestne, nezávisle alebo nestranne, alebo (ii) spáchal čin, ktorý je podľa právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vydaného v disciplinárnom konaní nezlučiteľný s výkonom funkcie špeciálneho prokurátora.

6. Vyššie uvedené ustanovenia schváleného zákona považujem za nesúladné s ústavou a medzinárodnou zmluvou v nasledovnom rozsahu:

(a) čl. I šiesty bod § 8 ods. 3 písm. i) schváleného zákona:

- (i) nerešpektuje základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“); a
- (i) je v rozpore s čl. 136 ods. 3 ústavy, podľa ktorého disciplinárne konanie voči generálnemu prokurátorovi vykonáva ústavný súd;
- (b) čl. IV dvanásť bod § 24aa ods. 3 schváleného zákona:
  - (i) v písmene i) („i) svoju funkciu prestal vykonávať riadne, čestne, nezávisle alebo nestranné“) nerešpektuje základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru; a
  - (ii) v písmene g) („g) spáchal čin, ktorý je podľa právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vydaného v disciplinárnom konaní nezlučiteľný s výkonom funkcie špeciálneho prokurátora“) porušuje ústavnú zásadu, podľa ktorej štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon, a z toho dôvodu je v rozpore s čl. 2 ods. 2 ústavy, ako aj s čl. 124 až 140 ústavy;
- (c) čl. I tretí bod § 7 ods. 10 posledná veta a čl. IV desiaty bod § 24a ods. 9 schváleného zákona v častiach, v ktorých so skončením alebo zánikom funkcie generálneho prokurátora, resp. špeciálneho prokurátora, ktorý pred ustanovením do tejto funkcie nebol prokurátorom, spájajú automatický zánik jeho funkcie prokurátora, sú v rozpore s požiadavkou nestranného postavenia prokuratúry, ktoré je nevyhnutným predpokladom jej riadneho pôsobenia a reflektuje postavenie prokuratúry v našom ústavnom systéme podľa čl. 149 ústavy,¹

pričom detailné odôvodnenie týchto rozporov s príslušnými ustanoveniami ústavy a dohovoru uvádzam nižšie v častiach (B) až (F).

7. Okrem toho považujem za nevyhnutné poukázať na nevykonateľnosť čl. IV dvanásteho bodu § 24aa ods. 9 písm. g) schváleného zákona („spáchal čin, ktorý je podľa právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vydaného v disciplinárnom konaní nezlučiteľný s výkonom funkcie špeciálneho prokurátora“). Detailné dôvody jeho nevykonateľnosti uvádzam nižšie v časti (E).

(B) Nesúlady čl. I šiesteho bodu § 8 ods. 3 písm. i) a čl. IV dvanásteho bodu § 24aa ods. 3 písm. i) schváleného zákona s čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a s čl. 6 dohovoru

8. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy: „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.“

9. Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy: „Obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.“

---

¹ Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2012 z 24. októbra 2012.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru: „Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.“

11. Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru: „Každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:

a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia vzneseného proti nemu;

b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;

c) obhajovať sa osobne alebo prostredníctvom obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá dostatok prostriedkov na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;

d) vypočúvať alebo dať vypočúvať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie na vypočúvanie svedkov vo svojom prospechu za rovnakých podmienok, ako v prípade svedkov proti nemu;

e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom, alebo ak týmto jazykom nehovorí.“

12. Podľa judikatúry ústavného súdu „v obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností a je ich potrebné posudzovať spoločne“.² Obdobne to možno konštatovať aj o vzťahu medzi čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 ods. 3 dohovoru.

13. Pokiaľ ide o význam pojmu „trestný čin“ používaného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tento je podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva potrebné vykladať extenzívne tak, že zahŕňa aj správne delikty vrátane disciplinárnych deliktov.³ V disciplinárnom konaní tak musí mať disciplinárne obvinená osoba garantované v zásade rovnaké práva a princípy spravodlivého procesu ako v trestnom konaní.

14. Čl. I šiestym bodom § 8 ods. 3 písm. i) schváleného zákona bola zavedená možnosť národnej rady navrhnúť prezidentovi, aby generálneho prokurátora odvolal z funkcie, ak generálny prokurátor svoju funkciu prestal vykonávať riadne, čestne, nezávisle alebo nestranne.

15. Čl. IV dvanástym bodom § 24aa ods. 3 písm. i) schváleného zákona bola tiež zavedená možnosť národnej rady odvolať špeciálneho prokurátora z funkcie, ak svoju funkciu prestal vykonávať riadne, čestne, nezávisle alebo nestranne.

16. Podľa § 187 ods. 1 písm. a) zákona o prokurátoroch: „Prokurátor je disciplinárne zodpovedný za disciplinárne previnenie“.

17. Podľa § 188 ods. 1 zákona o prokurátoroch: „Disciplinárnym previnením je

a) zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností prokurátora,

b) správanie prokurátora, ktoré vzbudzuje oprávnené pochybnosti o jeho svedomitosti a nestrannosti pri rozhodovaní,

² Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 236/2014 z 1. apríla 2014.

³ Napr. *Schmautzer, Umlauf and Grandiger v. Austria, Belilos v. Switzerland, Pramstaller v. Austria.*

c) správanie prokurátora na verejnosti, ktoré znižuje vážnosť prokuratúry.“

18. Podľa § 216 zákona o prokurátoroch: *„Pri posudzovaní disciplinárnej zodpovednosti prokurátora sa primerane použije prvá časť Trestného zákona a na disciplinárne konanie sa primerane použije Trestný poriadok, ak tento zákon neustanovuje inak alebo ak z povahy vecí nevyplýva niečo iné.“*

19. Disciplinárnu zodpovednosť prokurátorov upravuje zákon o prokurátoroch, pričom na jej posudzovanie sa primerane použijú ustanovenia zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Na disciplinárne konanie voči prokurátorovi sa primerane použijú ustanovenia zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Zákon o prokurátoroch sa vo všeobecnosti vzťahuje aj na generálneho prokurátora, čo platí aj s ohľadom na subsidiárne použitie vyššie uvedených trestnoprávných kódexov.

20. Právo na spravodlivý proces garantované ústavou a dohovorom teda predpokladá, že ak má byť určitá osoba postihnutá verejnou mocou za spáchanie nejakého deliktu, tak medzi návrhom na vyvodenie takého postihu a rozhodnutím o jeho uložení prebehne určitý zákonom ustanovený proces, v ktorom bude dotknutá osoba mať zaručený aspoň minimálny štandard práva na obhajobu a ostatných záruk spravodlivého procesu vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 dohovoru.

21. Ak generálny prokurátor alebo špeciálny prokurátor (rovnako ako ktorýkoľvek iný prokurátor) nevykonáva svoju funkciu riadne, čestne, nezávisle alebo nestranne, poruší tým jednu alebo viac základných povinností prokurátora podľa § 26 zákona o prokurátoroch, čím sa dopustí disciplinárneho previnenia, za ktoré môže (a má byť) disciplinárne stíhaný podľa § 187 a nasl. zákona o prokurátoroch. V takomto disciplinárnom konaní, v ktorom sa postupuje primerane podľa Trestného poriadku, má zaručený aspoň minimálny štandard práva na obhajobu a ostatných záruk spravodlivého procesu vyplývajúcich z čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 dohovoru.

22. Čl. I šiesteho bodu § 8 ods. 3 písm. i) a čl. IV dvanásteho bodu § 24aa ods. 3 písm. i) schváleného zákona predstavujú zásah do ústavou garantovaného práva na súdnu a inú právnu ochranu, ako aj do práva na spravodlivé súdne konanie garantované dohovorom, pretože neposkytujú osobe, ktorá má byť postihnutá odvolaním z apolitickej a odbornej verejnej funkcie za konanie napĺňajúce znaky disciplinárneho previnenia, na prerokovanie jej vecí pred súdom alebo iným nezávislým orgánom a na obhajobu a neposkytuje tejto osobe vôbec žiadnu z procesných záruk spravodlivého procesu garantovaných čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 dohovoru.

23. V súlade so základnými zásadami trestného konania, ktoré priznáva Trestný poriadok (a ktoré sú konkretizáciou čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 dohovoru) má každý právo, aby bola jeho vec spravodlivo a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Každá osoba, voči ktorej sa koná, má tiež právo na obhajobu.

24. Schválený spôsob odvolávania generálneho prokurátora, ako aj špeciálneho prokurátora, za disciplinárne previnenie prostredníctvom novej právomoci národnej rady bez riadneho disciplinárneho konania spĺňajúceho čo len minimálny štandard spravodlivého procesu predstavuje neprimeraný zásah zákonodarcu do základných princípov trestného procesu, ktoré

obvinenému (aj z disciplinárneho previnenia) garantuje ústava a dohovor a konkretizuje Trestný poriadok.

25. Návrh národnej rady na odvolanie generálneho prokurátora, ako aj odvolanie špeciálneho prokurátora národnou radou, ako aj v prípade, ak národná rada vyhodnotí, že svoju funkciu prestali vykonávať riadne, čestne, nezávisle alebo nestranne, predstavuje politické rozhodnutie, ktoré úplne ignoruje právo osoby, ktorá má byť postihnutá odvolaním z apolitickej a odbornej verejnej funkcie za konanie napĺňajúce znaky disciplinárneho previnenia, na prerokovanie jej veci pred súdom alebo iným nezávislým orgánom a na obhajobu a neposkytuje tejto osobe vôbec žiadnu z procesných záruk spravodlivého procesu garantovaných čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 6 dohovoru.

26. Procesné garancie spravodlivého procesu pre prokurátorov v disciplinárnom konaní pritom v minulosti potvrdil aj ústavný súd. Podľa záverov ústavného súdu je nevyhnutné, aby boli zabezpečené aj procesné garancie objektívnosti a nestrannosti disciplinárneho konania. Medzi takéto garancie patrí okrem iného aj možnosť vznesenia námietky zaujatosti a v neposlednom rade aj prístup k súdnej ochrane prostredníctvom opravného prostriedku, o ktorom rozhoduje nezávislý a nestranný súd.⁴ V prípade, ak dôjde k porušeniu základných zásad trestného procesu, ktoré sa aplikujú na disciplinárne konanie, a takéto porušenie je v príčinnej súvislosti so základným právom na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, dochádza aj k porušeniu základných práv⁵ generálneho prokurátora a špeciálneho prokurátora, voči ktorému národná rada uplatňuje svoju „zrýchlenú“ disciplinárnu právomoc.

(C) Nesúlاد čl. I šiesteho bodu § 8 ods. 3 písm. i) schváleného zákona s čl. 136 ods. 3 ústavy

27. Podľa čl. 136 ods. 3 ústavy: *„Ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora. Ústavný súd vykonáva disciplinárne konanie voči predsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podpredsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a generálnemu prokurátorovi.“*

28. Čl. I šiestym bodom § 8 ods. 3 písm. i) schváleného zákona bola zavedená možnosť národnej rady navrhnúť prezidentovi, aby generálneho prokurátora odvolal z funkcie, ak generálny prokurátor svoju funkciu prestal vykonávať riadne, čestne, nezávisle alebo nestranne. Ako som už uviedla v bodoch 16 až 21 vyššie, ak generálny prokurátor (rovnako ako ktorýkoľvek iný prokurátor) nevykonáva svoju funkciu riadne, čestne, nezávisle alebo nestranne, poruší tým jednu alebo viac základných povinností prokurátora podľa § 26 zákona o prokurátoroch, čím sa dopustí disciplinárneho previnenia.

29. Zabezpečenie postihu akéhokoľvek prokurátora za to, že nevykonáva svoju činnosť a neplní svoje povinnosti riadne, čestne nezávisle a nestranne, spadá pod disciplinárnu zodpovednosť v súlade so zákonom o prokurátoroch. Vo vzťahu špecificky ku generálnemu prokurátorovi však ústava v čl. 136 ods. 3 zveruje výkon disciplinárnej právomoci výlučne do právomoci ústavného súdu. Ako vo svojej rozhodovacej činnosti v minulosti konštatoval ústavný súd, národná rada nie je orgánom oprávneným vykonať voči generálnemu prokurátorovi

⁴ Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 105/2011 zo dňa 7. mája 2014.

⁵ Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 140/2011 zo dňa 16. júna 2011.

disciplinárne konanie.⁶ Národná rada je podľa § 221 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov jedným zo subjektov oprávnených podať návrh na vyvodenie disciplinárnej zodpovednosti (pričom je na to potrebné rozhodnutie 3/5 väčšiny poslancov). Ak by zároveň platil čl. I šiesty bod § 8 ods. 3 písm. i) schváleného zákona, tak v situácii, v ktorej dnes môže národná rada iba navrhnúť vyvodenie disciplinárnej zodpovednosti voči generálnemu prokurátorovi v riadnom disciplinárnom konaní spĺňajúcom atribúty spravodlivého procesu, by túto disciplinárnu právomoc mohla sama voči nemu vyvodiť, a to dokonca bez potreby dosiahnutia kvalifikovanej väčšiny hlasov a bez riadneho disciplinárneho konania.

30. Novoustanovená právomoc národnej rady posudzovať, či generálny prokurátor vykonáva svoju funkciu riadne, čestne, nezávisle a nestranne, je preto rozpore s čl. 136 ods. 3 ústavy, podľa ktorého jediným subjektom, ktorý vykonáva disciplinárne konanie voči generálnemu prokurátorovi, je ústavný súd.

31. V súlade s disciplinárnou právomocou ústavného súdu je tiež potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že ústavodarca zveril ústavnému súdu disciplinárne konanie práve a len vo vzťahu k taxatívne výpočtu subjektov, medzi ktorých patria sudcovia ústavného súdu, predseda a podpredseda najvyššieho súdu a generálny prokurátor. Tým, že ústavodarca v rámci čl. 136 ods. 3 ústavy odlišil generálneho prokurátora od špeciálneho prokurátora, ako aj od iných prokurátorov, jednoznačne vyjadril svoj úmysel priznať rozhodovaniu o disciplinárnom previnení generálneho prokurátora rozmer ochrany ústavnosti.⁷

(E) Nevykonateľnosť čl. IV dvanásteho bodu § 24aa ods. 3 písm. g) schváleného zákona a jeho nesúlad s čl. 2 ods. 2 a čl. 124 až 140 ústavy

32. Podľa § 192 ods. 1 zákona o prokurátoroch: *„Disciplinárnu zodpovednosť prokurátora zisťuje a disciplinárne opatrenia alebo sankčné opatrenia za priestupok ukladá disciplinárna komisia zriadená na generálnej prokuratúre.“*

33. Podľa čl. 136 ods. 3 ústavy: *„Ústavný súd dáva súhlas na vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora. Ústavný súd vykonáva disciplinárne konanie voči predsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, podpredsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a generálnemu prokurátorovi.“*

34. Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy: *„Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“*

35. V rámci čl. IV dvanásteho bodu § 24aa ods. 3 písm. g) schváleného zákona bola zavedená možnosť národnej rady odvolať špeciálneho prokurátora okrem iného v prípade, „ak špeciálny prokurátor spáchal čin, ktorý je podľa právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vydaného v disciplinárnom konaní nezlučiteľný s výkonom funkcie špeciálneho prokurátora“.

36. V súlade s čl. 136 ods. 3 ústavy ústavný súd vykonáva disciplinárne konanie voči taxatívne vymedzeným subjektom, ktorými sú predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky,

⁶ Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 105/2011 zo dňa 7. mája 2014.

⁷ Podobne aj Uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 92/2011 zo dňa 29. júna 2011.

podpredseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a generálny prokurátor. Špeciálny prokurátor nepatrí medzi subjekty, voči ktorým môže ústavný súd viesť disciplinárne konanie.

37. Pokiaľ ústava výslovne nezveruje túto právomoc ústavnému súdu, disciplinárnu zodpovednosť voči špeciálnemu prokurátorovi v súlade s § 192 ods. 1 zákona o prokurátoroch vykonáva disciplinárna komisia zriadená na generálnej prokuratúre.

38. Čl. IV dvanásť bod § 24aa ods. 3 písm. g) schváleného zákona považujem za nevykonateľný, nakoľko v praxi nemôže dôjsť k situácii, že by špeciálny prokurátor spáchal čin, ktorý je podľa právoplatného rozhodnutia ústavného súdu vydaného v disciplinárnom konaní nezlučiteľný s výkonom jeho funkcie. Na vydanie takéhoto rozhodnutia totiž nemá právomoc ústavný súd, ale príslušná disciplinárna komisia.

39. Čl. IV dvanásť bod § 24aa ods. 3 písm. g) schváleného zákona je navyše v rozpore s ústavou. Ústava upravuje právomoci ústavného súdu taxatívne v čl. 124 až 140. V súlade s čl. 2 ods. 2 ústavy nemôže ústavný súd konať nad rámec týchto právomocí, a teda nemôže vykonať disciplinárne konanie voči špeciálnemu prokurátorovi a vydať v ňom rozhodnutie, ktorým by vyslovil, že špeciálny prokurátor spáchal čin, ktorý je nezlučiteľný s výkonom jeho funkcie, pretože na takéto konanie ústavný súd nemá právomoc.

(F) Nesúlad čl. I tretieho bodu § 7 ods. 10 časť poslednej vety za bodkočiarkou a čl. IV desiateho bodu § 24a ods. 9 časť druhej vety za bodkočiarkou schváleného zákona s požiadavkou nestranného postavenia prokuratúry podľa čl. 149 ústavy

40. Prokuratúra je systematicky zaradená v prvom oddiele ôsmej hlavy ústavy, a podľa čl. 149 ústavy „chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb a právnických osôb a štátu.“

41. Ústavný súd sa zaoberal postavením prokuratúry v našom ústavnom systéme vo výkladovom uznesení sp. zn. PL. ÚS 4/2012, v ktorom (okrem iného) uviedol, že prokuratúra je „koncipovaná ako samostatný ústavný orgán, ktorého funkcia spočíva v ochrane práv a zákonom chránených záujmov fyzických a právnických osôb a štátu a ktorý nie je súčasťou výkonnej ani zákonodarnej moci“ (bod 44), že z tohto dôvodu je nevyhnutným predpokladom jej riadneho pôsobenia jej nestranné postavenie (bod 44) a že z ústavy vyplýva požiadavka nestrannosti prokuratúry a generálneho prokurátora (bod 46).

42. V demokratickom a právnom štáte je jednou zo záruk nestrannosti orgánov ochrany práva (vrátane súdov a prokuratúry) zásadná neodvolateľnosť členov týchto profesií. Z tohto dôvodu sú u nás sudcovia a prokurátori ustanovení do svojich funkcií bez časového obmedzenia a ich funkcií ich možno pozbaviť len zo zákonom alebo ústavou stanovených dôvodov. Ak by to takto nebolo, boli by sudcovia a prokurátori viac závislí od vplyvu iných zložiek moci (majúcich právo ich odvolať), čo by malo negatívny vplyv na ich nestrannosť a v prípade sudcov aj na ich nezávislosť.

43. Ak by prokurátor bol zo svojej funkcie odvolateľný inou zložkou moci, resp. by túto funkciu vykonával len s vopred známym časovým obmedzením, mohol by byť pod tlakom v dôsledku toho, že príde o svoj status a povolanie a musí si hľadať nové profesionálne uplatnenie mimo kariérneho systému prokuratúry. Sledovanie svojho vlastného záujmu na ďalšom profesionálnom uplatnení po nútenom opustení prokuratúry ho môže motivovať k tomu, aby pri výkone funkcie prokurátora (čím viac sa bude blížil okamih jeho núteného odchodu

z prokuratúry) uprednostnil tento svoj osobný záujem pred verejným záujmom, ktorý má ako prokurátor povinnosť chrániť. Tým by nevyhnutne strácal svoju nestrannosť, ktorú podľa citovaných záverov ústavného súdu ako prokurátor musí mať.

44. Podľa čl. I tretieho bodu § 7 ods. 10 poslednej vety schváleného zákona: **„Ak je za generálneho prokurátora vymenovaná osoba, ktorá nie je v čase vymenovania prokurátorom, stáva sa dňom zloženia sľubu prokurátorom generálnej prokuratúry; uplynutím funkčného obdobia generálneho prokurátora alebo zánikom výkonu funkcie generálneho prokurátora mu funkcia prokurátora generálnej prokuratúry zaniká.“**

45. Podľa čl. IV desiateho bodu § 24a ods. 9 druhej vety schváleného zákona: **„[...] Ak je za špeciálneho prokurátora zvolená osoba, ktorá nie je v čase zvolenia prokurátorom, stáva sa dňom zloženia sľubu prokurátorom generálnej prokuratúry; uplynutím funkčného obdobia špeciálneho prokurátora alebo zánikom funkcie špeciálneho prokurátora mu funkcia prokurátora generálnej prokuratúry zaniká.“**

46. Pre rozpor s ústavnou požiadavkou nestrannosti prokuratúry a generálneho prokurátora i špeciálneho prokurátora sú problematické vyššie uvedené zvýraznené časti oboch predmetných ustanovení schváleného zákona. Ak totiž generálny prokurátor, resp. špeciálny prokurátor, vie, že skončením jeho vedúcej funkcie zároveň stratí aj svoje povolanie prokurátora, bude (s blížiacim sa koncom svojho funkčného obdobia) vystavený neprimeranému tlaku spôsobenému tým, že bude odkázaný hľadať si nové profesionálne uplatnenie mimo prokuratúry, čo sa môže prenášať aj do výkonu jeho právomocí generálneho prokurátora, resp. špeciálneho prokurátora. Uvedené platí *a fortiori*, ak by mal byť generálny prokurátor, resp. špeciálny prokurátor, politicky odvolateľný bez spravodlivého procesu, ako to umožňujú čl. I šiesty bod § 8 ods. 3 písm. i) a čl. IV dvanásť bod § 24aa ods. 3 písm. i) schváleného zákona.

47. Ak umožníme prístup k funkciám generálneho prokurátora a špeciálneho prokurátora, a tým aj k funkcii a statusu prokurátora, osobám mimo prokuratúry, nie je to dôvod na to, aby s vedúcou funkciou automaticky strácali aj svoju funkciu a status prokurátora, a aby sa s nimi v tomto ohľade zaobchádzalo inak ako s inými prokurátormi. Ak raz nadobudli status a funkciu prokurátora (ustanovením do funkcie generálneho prokurátora, resp. špeciálneho prokurátora), potom sa pre naplnenie ústavnej požiadavky ich nestrannosti vyžaduje, aby im funkcia a status prokurátora zostala aj po skončení vedúcej funkcie, až kým nedôjde k jej zániku alebo skončeniu z niektorého zo zákonom stanovených dôvodov.

III

48. V nadväznosti na pripomienky uvedené v časti II navrhujem, aby Národná rada Slovenskej republiky pri opätovnom prerokovaní schválila zákon s týmito zmenami:

- (a) V čl. I treťom bode § 7 ods. 10 poslednej vete sa slová **„uplynutím funkčného obdobia generálneho prokurátora alebo zánikom výkonu funkcie generálneho prokurátora mu funkcia prokurátora generálnej prokuratúry zaniká“** nahrádzajú slovami **„po uplynutí funkčného obdobia generálneho prokurátora alebo zániku výkonu funkcie generálneho prokurátora zostáva prokurátorom generálnej prokuratúry“**.
- (b) V čl. I sa vypúšťa šiesty bod.

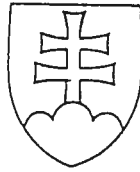
Doterajší siedmy bod a ôsmy bod sa označujú ako šiesty bod a siedmy bod.

- (c) V čl. IV desiatom bode § 24a ods. 9 druhej vete sa slová „*uplynutím funkčného obdobia špeciálneho prokurátora alebo zánikom funkcie špeciálneho prokurátora mu funkcia prokurátora generálnej prokuratúry zaniká*“ nahrádzajú slovami „*po uplynutí funkčného obdobia špeciálneho prokurátora alebo zániku výkonu funkcie špeciálneho prokurátora zostáva prokurátorom generálnej prokuratúry*“.
- (d) V čl. IV dvanástom bode § 24aa ods. 3 písm. g) sa slová „*Ústavného súdu Slovenskej republiky*“ nahrádzajú slovami „*disciplinárnej komisie*“.
- (e) V čl. IV dvanástom bode § 24aa ods. 3 sa vypúšťa písmeno i).

Čiarka na konci písmena h) sa nahrádza bodkou.

Bratislava 3. augusta 2020

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZÁKON

z 15. júla 2020,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení zákona č. 458/2003 Z. z., zákona č. 36/2005 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 290/2009 Z. z., zákona č. 291/2009 Z. z., zákona č. 102/2010 Z. z., zákona č. 403/2010 Z. z., zákona č. 192/2011 Z. z., zákona č. 220/2011 Z. z., zákona č. 436/2013 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 217/2014 Z. z., zákona č. 401/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 18/2018 Z. z., zákona č. 314/2018 Z. z., zákona č. 6/2019 Z. z., zákona č. 54/2019 Z. z. a zákona č. 242/2019 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 7 odsek 3 znie:

„(3) Za generálneho prokurátora môže byť vymenovaný občan Slovenskej republiky, ktorý je voliteľný do národnej rady, dosiahol vek 40 rokov, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, je najmenej 15 rokov činný v právnickom povolání, je bezúhonný, posledné dva roky pred vymenovaním nevykonával funkciu prezidenta Slovenskej republiky, poslanca národnej rady, poslanca Európskeho parlamentu, člena vlády, predsedu, vedúceho, riaditeľa alebo podpredsedu ostatného ústredného orgánu štátnej správy alebo orgánu štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, štátneho tajomníka, verejného ochrancu práv, generálneho tajomníka služobného úradu, predsedu samosprávneho kraja, primátora alebo starostu, a jeho morálne vlastnosti a doterajší život dávajú záruku, že funkciu generálneho prokurátora bude riadne a čestne vykonávať. Splnenie týchto podmienok overuje príslušný výbor národnej rady pred hlasovaním o návrhu na vymenovanie.“

2. V § 7 sa za odsek 3 vkladajú nové odseky 4 až 7, ktoré znejú:

„(4) Návrh na voľbu jedného kandidáta na generálneho prokurátora môžu podať národnej rade

- a) poslanec národnej rady,
- b) minister spravodlivosti Slovenskej republiky,

- c) verejný ochranca práv,
- d) Rada prokurátorov Slovenskej republiky,
- e) profesijná organizácia právnikov,
- f) právnická fakulta vysokej školy so sídlom v Slovenskej republike^{2ba)} a Ústav štátu a práva Slovenskej akadémie vied.

(5) Návrh na voľbu kandidáta na generálneho prokurátora okrem náležitostí podľa osobitného predpisu^{2c)} obsahuje

- a) označenie navrhovateľa,
- b) predmet návrhu,
- c) listiny preukazujúce, že uchádzač o funkciu generálneho prokurátora spĺňa podmienky na vymenovanie za generálneho prokurátora,
  1. originál alebo úradne overenú kópiu listiny osvedčujúcej meno, priezvisko, vek, štátne občianstvo Slovenskej republiky a trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
  2. originál alebo úradne overenú kópiu listiny preukazujúcej dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike^{2ba)} alebo originál alebo úradne overenú kópiu uznaného dokladu o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaného zahraničnou vysokou školou; ak uchádzač o funkciu generálneho prokurátora získal vysokoškolské vzdelanie najprv v prvom stupni a následne v druhom stupni, vyžaduje sa, aby v oboch stupňoch získal vzdelanie v odbore právo,
  3. doklady, z ktorých vyplýva, že uchádzač o funkciu generálneho prokurátora je najmenej 15 rokov činný v právnickom povolání,
  4. vyhlásenie uchádzača o funkciu generálneho prokurátora, že nie je členom politickej strany alebo politického hnutia, a ak je, vyhlásenie, že pred zložením sľubu sa vzdá členstva v politickej strane alebo politickom hnutí,
  5. vyhlásenie uchádzača o funkciu generálneho prokurátora, že nevykonáva funkciu alebo činnosť, výkon ktorej je nezlučiteľný s výkonom funkcie generálneho prokurátora, a ak vykonáva, vyhlásenie, že ešte pred zložením sľubu sa vzdá takejto funkcie alebo činnosti,
- d) dátum vyhotovenia návrhu a podpis navrhovateľa.

(6) Návrh na voľbu kandidátov na generálneho prokurátora musí byť odôvodnený a jeho prílohami musia byť motivačný list a koncepcia riadenia a ďalšieho rozvoja prokuratúry, ktoré vypracuje osoba navrhovaná na kandidáta na generálneho prokurátora.

(7) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, a v prípade obzvlášť závažného zločinu, trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestného činu prijímania úplatku, trestného činu podplácania a trestného činu nepriamej korupcie aj ten, komu bolo odsúdenie za takýto trestný čin zahladené alebo na ktorého sa hľadí, akoby nebol pre takýto trestný čin odsúdený. Bezúhonnosť sa preukazuje odpisom registra trestov. Na účel preukázania bezúhonnosti podľa tohto zákona štátny občan Slovenskej republiky poskytne údaje potrebné na vyžiadanie odpisu registra trestov. Údaje podľa tretej vety národná rada bezodkladne zašle v elektronickej podobe registru trestov generálnej prokuratúry na vydanie odpisu registra trestov.“

Doterajšie odseky 4 až 6 sa označujú ako odseky 8 až 10.

Poznámky pod čiarou k odkazom 2ba a 2c znejú:

„^{2ba)} Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{2c)} § 125 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.“.

3. V § 7 ods. 10 sa na konci pripája táto veta: „Ak je za generálneho prokurátora vymenovaná osoba, ktorá nie je v čase vymenovania prokurátorom, stáva sa dňom zloženia sľubu prokurátorom generálnej prokuratúry; uplynutím funkčného obdobia generálneho prokurátora alebo zánikom výkonu funkcie generálneho prokurátora mu funkcia prokurátora generálnej prokuratúry zaniká.“.

4. V § 8 ods. 2 druhej vete sa slová „kalendárneho mesiaca nasledujúceho“ nahrádza slovami „dvoch kalendárnych mesiacov nasledujúcich“ a slová „o dni zániku“ sa nahrádzajú slovami „o skoršom dni zániku“.

5. V § 8 ods. 3 písmeno a) znie:

„a) bol právoplatným rozhodnutím súdu obmedzený v spôsobilosti na právne úkony,“

6. V § 8 sa odsek 3 dopĺňa písmenom i), ktoré znie:

„i) svoju funkciu prestal vykonávať riadne, čestne, nezávisle alebo nestranne.“.

7. V § 8 ods. 4 sa na konci pripája táto veta: „Prezident si pred rozhodnutím o odvolaní generálneho prokurátora z funkcie môže vyžiadať stanovisko Rady prokurátorov Slovenskej republiky, ktoré Rada prokurátorov Slovenskej republiky predloží prezidentovi v lehote do siedmich dní odo dňa doručenia žiadosti o vydanie stanoviska.“.

8. V poznámke pod čiarou k odkazu 3a sa vypúšťajú slová „o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky“.

Čl. II

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 77/1998 Z. z., zákona č. 86/2000 Z. z., zákona č. 138/2002 Z. z., zákona č. 100/2003 Z. z., zákona č. 551/2003 Z. z., zákona č. 215/2004 Z. z., zákona č. 360/2004 Z. z., zákona č. 253/2005 Z. z., nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 320/2005 Z. z., zákona č. 261/2006 Z. z., zákona č. 199/2007 Z. z., zákona č. 400/2009 Z. z., zákona č. 38/2010 Z. z., zákona č. 153/2011 Z. z., zákona č. 187/2011 Z. z., zákona č. 69/2012 Z. z., zákona č. 79/2012 Z. z., zákona č. 236/2012 Z. z., zákona č. 296/2012 Z. z., zákona č. 330/2012 Z. z., zákona č. 309/2013 Z. z., zákona č. 402/2013 Z. z., zákona č. 375/2015 Z. z., zákona č. 399/2015 Z. z., zákona č. 1/2017 Z. z., zákona č. 55/2017 Z. z., zákona č. 217/2018 Z. z., zákona č. 314/2018 Z. z., zákona č. 318/2018 Z. z. a zákona č. 6/2019 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 59 písm. d) sa za slovo „súdu⁴⁹⁾“ vkladá čiarka a slová „návrh na kandidáta na generálneho prokurátora,^{49a)} návrh na kandidáta na špeciálneho prokurátora“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 49a znie:

„^{49a)} Článok 150 Ústavy Slovenskej republiky.“

2. V § 115 ods. 2 sa vypúšťa slovo „tajná“.

3. V § 116a ods. 1 sa v poslednej vete vypúšťajú slová „a súhlas so zverejnením osobných údajov“.

4. V § 116a ods. 3 sa v poslednej vete vypúšťa slovo „môže“ a slovo „odpovedať“ sa nahrádza slovom „odpovedá“.

5. Nadpis šestnásť časti znie: „NÁVRHY NA VYMENOVANIE A ODVOLANIE GENERÁLNEHO PROKURÁTORA A ŠPECIÁLNEHO PROKURÁTORA“.

6. V § 123 odsek 1 znie:

„(1) Podávanie návrhov na voľbu kandidáta na generálneho prokurátora a na voľbu kandidáta na špeciálneho prokurátora upravujú osobitné predpisy.⁷⁴⁾ Návrhy sa podávajú ústavnoprávnemu výboru, ktorý ich predloží so svojim stanoviskom predsedovi národnej rady. Predseda národnej rady navrhne zaradenie voľby kandidáta na generálneho prokurátora a voľby kandidáta na špeciálneho prokurátora na najbližšiu schôdzu národnej rady.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 74 znie:

„⁷⁴⁾ § 7 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

§ 24a zákona č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov.“

7. V § 124 ods. 1 prvej vete sa za slová „generálneho prokurátora“ vkladajú slová „alebo špeciálneho prokurátora“, v tretej vete sa za slová „generálneho prokurátora“ vkladajú slová „alebo špeciálneho prokurátora“ a v štvrtej vete sa za slová „Generálnemu prokurátorovi“ vkladajú slová „a špeciálnemu prokurátorovi“.

8. V § 124 ods. 2 prvej vete sa za slová „generálneho prokurátora“ vkladajú slová „alebo špeciálneho prokurátora“.

9. Za § 124 sa vkladá § 125, ktorý znie:

„§ 125

(1) Voľbu kandidáta na generálneho prokurátora a voľbu kandidáta na špeciálneho prokurátora vyhlasuje predseda národnej rady, ktorý zároveň uvedie náležitosti vyžadované pre kandidáta na generálneho prokurátora a pre kandidáta na špeciálneho prokurátora. Súčasťou návrhu na voľbu kandidáta na generálneho prokurátora a na voľbu kandidáta na špeciálneho prokurátora je navrhnutým kandidátom podpísaný životopis, ktorý obsahuje prehľad doterajšej právnej praxe, výsledky vedeckej, publikačnej, pedagogickej, justičnej alebo inej právnej odbornej činnosti. K návrhu sa pripojí súhlas navrhnutého kandidáta s návrhom na voľbu, čestné vyhlásenie o pravdivosti ním uvedených údajov.

(2) Ústavnoprávny výbor prerokúva návrhy na voľbu kandidátov na generálneho prokurátora alebo návrhy na voľbu kandidátov na špeciálneho prokurátora na verejnej schôdzi, na ktorej umožní každému navrhnutému kandidátovi na generálneho prokurátora a kandidátovi na špeciálneho prokurátora vystúpiť bez účasti ostatných navrhnutých kandidátov.

(3) Na schôdzu ústavnoprávného výboru podľa odseku 2 pozve predseda ústavnoprávného výboru navrhnutých kandidátov na generálneho prokurátora a navrhnutých kandidátov na špeciálneho prokurátora a prezidenta republiky; prezidenta republiky môže na

schôdzi ústavnoprávneho výboru zastúpiť vedúci pracovník Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky, ktorému sa udelí slovo, kedykoľvek o to požiada. So súhlasom výboru môže vystúpiť splnomocnený pracovník Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky. Navrhnutý kandidát sa v rozprave predstaví, pričom uvedie najmä dôvody, pre ktoré sa uchádza o funkciu generálneho prokurátora alebo o funkciu špeciálneho prokurátora, svoje pracovné skúsenosti, publikačnú činnosť, účasť na prednáškach, seminároch a vedeckých konferenciách a najvýznamnejšie dosiahnuté pracovné výsledky. Po svojom úvodnom vystúpení navrhnutý kandidát na generálneho prokurátora alebo kandidát na špeciálneho prokurátora odpovedá na otázky poslancov prítomných na schôdzi ústavnoprávneho výboru a prezidenta republiky, prípadne jeho zástupcu.

(4) Po skončení rozpravy ústavnoprávny výbor rozhodne o tom, či navrhnutí kandidáti spĺňajú podmienky podľa osobitného predpisu⁷⁴⁾ vyžadované pre výkon funkcie generálneho prokurátora alebo pre výkon funkcie špeciálneho prokurátora.

(5) Materiály, ktoré sú súčasťou návrhu na voľbu kandidáta na generálneho prokurátora alebo na voľbu kandidáta na špeciálneho prokurátora, zverejňuje národná rada na svojom webovom sídle najmenej 20 dní pred schôdzou ústavnoprávneho výboru, na ktorej sa prerokujú návrhy na voľbu kandidátov na generálneho prokurátora alebo na voľbu kandidáta na špeciálneho prokurátora; niektoré osobné údaje možno pred zverejnením anonymizovať.

(6) Zo schôdze ústavnoprávneho výboru podľa odseku 2 uskutočňuje kancelária verejne dostupný audiovizuálny prenos.“

Čl. III

Zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediaciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 185/2002 Z. z., zákona č. 670/2002 Z. z., zákona č. 426/2003 Z. z., zákona č. 458/2003 Z. z., zákona č. 462/2003 Z. z., zákona č. 505/2003 Z. z., zákona č. 514/2003 Z. z., zákona č. 548/2003 Z. z., zákona č. 267/2004 Z. z., zákona č. 403/2004 Z. z., zákona č. 530/2004 Z. z., zákona č. 586/2004 Z. z., zákona č. 609/2004 Z. z., zákona č. 757/2004 Z. z., zákona č. 122/2005 Z. z., zákona č. 622/2005 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 15/2008 Z. z., zákona č. 517/2008 Z. z., zákona č. 520/2008 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 290/2009 Z. z., zákona č. 291/2009 Z. z., zákona č. 500/2010 Z. z., zákona č. 543/2010 Z. z., zákona č. 33/2011 Z. z., zákona č. 100/2011 Z. z., zákona č. 467/2011 Z. z., zákona č. 503/2011 Z. z., zákona č. 79/2012 Z. z., zákona č. 335/2012 Z. z., zákona č. 392/2012 Z. z., zákona č. 462/2013 Z. z., zákona č. 195/2014 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 216/2014 Z. z., uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 261/2014 Z. z., zákona č. 307/2014 Z. z., zákona 322/2014 Z. z., zákona č. 362/2014 Z. z., zákona č. 401/2015 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 443/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 152/2017 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 40/2019 Z. z., zákona č. 282/2019 Z. z., zákona č. 397/2019 Z. z. a zákona č. 459/2019 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 24 ods. 1 písm. b) sa na konci vypúšťa slovo „alebo“.
2. V § 24 ods. 1 písm. c) sa na konci pripája slovo „alebo“.

3. V § 24 sa odsek 1 dopĺňa písmenom d), ktoré znie:
„d) generálnym prokurátorom alebo špeciálnym prokurátorom.“
4. V § 24 ods. 7 sa za slová „člena vlády,“ vkladajú slová „generálneho prokurátora, špeciálneho prokurátora,“.
5. V § 62 písm. m) sa slová „§ 24 ods. 1 písm. b) a c)“ nahrádzajú slovami „§ 24 ods. 1 písm. b) až d)“.
6. V § 82 ods. 2 písm. d) sa slová „§ 24 ods. 1 písm. b) a c)“ nahrádzajú slovami „§ 24 ods. 1 písm. b) až d)“.

Čl. IV

Zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení zákona č. 669/2002 Z. z., zákona č. 458/2003 Z. z., zákona č. 462/2003 Z. z., zákona č. 548/2003 Z. z., zákona č. 561/2003 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 530/2004 Z. z., zákona č. 586/2004 Z. z., zákona č. 609/2004 Z. z., zákona č. 122/2005 Z. z., zákona č. 622/2005 Z. z., zákona č. 520/2008 Z. z., zákona č. 291/2009 Z. z., zákona č. 543/2010 Z. z., zákona č. 33/2011 Z. z., zákona č. 220/2011 Z. z., zákona č. 503/2011 Z. z., zákona č. 79/2012 Z. z., zákona č. 335/2012 Z. z., zákona č. 392/2012 Z. z., zákona č. 462/2013 Z. z., zákona č. 195/2014 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 217/2014 Z. z., zákona č. 307/2014 Z. z., zákona č. 322/2014 Z. z., zákona č. 362/2014 Z. z., zákona č. 401/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona 242/2019 Z. z. a zákona č. 459/2019 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 6 ods. 1 sa za slová „funkcie prokurátora“ vkladajú slová „alebo spôsobom uvedeným v osobitnom predpise¹⁾“.
2. V § 6 ods. 3 sa na konci pripája táto veta: „Za odbornú justičnú skúšku sa na účely § 24a ods. 2 nepovažuje notárska skúška; ustanovenie druhej vety sa na § 24a ods. 2 nepoužije.“.
3. V § 11 ods. 1 písm. b) sa za slová „poslanca Národnej rady Slovenskej republiky“ vkladajú slová „(ďalej len „poslanec národnej rady“)“.
4. V § 12 ods. 1 prvej vete sa slová „poslancom Národnej rady Slovenskej republiky“ nahrádzajú slovami „poslancom národnej rady“.
5. V § 12 ods. 2 prvej vete sa za slová „Národnej rady Slovenskej republiky“ vkladajú slová „(ďalej len „národná rada“)“.
6. § 14 sa dopĺňa písmenom d), ktoré znie:
„d) z dôvodov podľa osobitného predpisu¹⁾“.
7. V § 19 odsek 5 znie:
„(5) Na zvolenie do funkcie špeciálneho prokurátora sa vzťahujú ustanovenia § 24a ods. 1 až 9 a na vymenovanie do inej funkcie vedúceho prokurátora v Úrade špeciálnej prokuratúry sa vzťahujú ustanovenia § 24a ods. 10 až 12.“.

8. V § 20 ods. 2 sa na konci druhej vety pripájajú tieto slová: „a špeciálneho prokurátora“.

9. V § 24a odsek 1 znie:

„(1) Špeciálneho prokurátora volí a odvoláva národná rada. Funkčné obdobie špeciálneho prokurátora je sedem rokov; začína plynúť dňom zloženia sľubu špeciálnym prokurátorom. Toto funkčné obdobie sa predlžuje až do zloženia sľubu novým špeciálnym prokurátorom. Tá istá osoba nemôže byť opakovane zvolená za špeciálneho prokurátora.“

10. V § 24a sa za odsek 1 vkladajú nové odseky 2 až 9, ktoré znejú:

„(2) Za špeciálneho prokurátora môže byť zvolený občan Slovenskej republiky, ktorý je voliteľný do národnej rady, dosiahol vek 40 rokov, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, je najmenej 15 rokov činný v právnickom povolání, má odbornú justičnú skúšku, je bezúhonný, posledné dva roky pred vymenovaním nevykonával funkciu prezidenta Slovenskej republiky, poslanca národnej rady, poslanca Európskeho parlamentu, člena vlády, predsedu, vedúceho, riaditeľa alebo podpredsedu ostatného ústredného orgánu štátnej správy alebo orgánu štátnej správy s celoštátnou pôsobnosťou, štátneho tajomníka, verejného ochrancu práv, generálneho tajomníka služobného úradu, predsedu samosprávneho kraja, primátora alebo starostu a jeho morálne vlastnosti a doterajší život dávajú záruku, že funkciu špeciálneho prokurátora bude riadne a čestne vykonávať. Splnenie týchto podmienok overuje príslušný výbor národnej rady pred hlasovaním o návrhu na zvolenie.“

(3) Návrh na voľbu jedného kandidáta na špeciálneho prokurátora môžu podať národnej rade

- a) poslanec národnej rady,
- b) minister spravodlivosti Slovenskej republiky,
- c) verejný ochranca práv,
- d) generálny prokurátor,
- e) rada prokurátorov,
- f) profesijná organizácia právnikov,
- g) právnická fakulta vysokej školy so sídlom v Slovenskej republike⁴⁾ a Ústav štátu a práva Slovenskej akadémie vied.

(4) Návrh na voľbu kandidáta na špeciálneho prokurátora okrem náležitostí podľa osobitného predpisu^{14b)} obsahuje

- a) označenie navrhovateľa,
- b) predmet návrhu,
- c) listiny preukazujúce, že uchádzač o funkciu špeciálneho prokurátora spĺňa podmienky na zvolenie za špeciálneho prokurátora,
  1. originál alebo úradne overenú kópiu listiny osvedčujúcej meno, priezvisko, vek, štátne občianstvo Slovenskej republiky a trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
  2. originál alebo úradne overenú kópiu listiny preukazujúcej dosiahnuté vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy

v Slovenskej republike^{2c)} alebo originál alebo úradne overenú kópiu uznaného dokladu o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaného zahraničnou vysokou školou; ak uchádzač o funkciu špeciálneho prokurátora získal vysokoškolské vzdelanie najprv v prvom stupni a následne v druhom stupni, vyžaduje sa, aby v oboch stupňoch získal vzdelanie v odbore právo,

3. doklady, z ktorých vyplýva, že uchádzač o funkciu špeciálneho prokurátora je najmenej 15 rokov činný v právnickom povolání,

4. originál alebo úradne overenú kópiu listiny preukazujúcej zloženie odbornej justičnej skúšky alebo advokátskej skúšky,

5. vyhlásenie uchádzača o funkciu špeciálneho prokurátora, že nie je členom politickej strany alebo politického hnutia, a ak je, vyhlásenie, že pred zložením sľubu sa vzdá členstva v politickej strane alebo politickom hnutí,

6. vyhlásenie uchádzača o funkciu špeciálneho prokurátora, že nevykonáva funkciu alebo činnosť, výkon ktorej je nezlučiteľný s výkonom funkcie špeciálneho prokurátora, a ak vykonáva, vyhlásenie, že ešte pred zložením sľubu sa vzdá takejto funkcie alebo činnosti,

7. originál alebo úradne overenú kópiu osvedčenia Národného bezpečnostného úradu na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami stupňa utajenia Prísne tajné^{14c)},

d) dátum vyhotovenia návrhu a podpis navrhovateľa.

(5) Návrh na voľbu kandidátov na špeciálneho prokurátora musí byť odôvodnený a jeho prílohou musí byť motivačný list osoby navrhovanej na kandidáta na špeciálneho prokurátora.

(6) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, a v prípade obzvlášť závažného zločinu, trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa, trestného činu prijímania úplatku, trestného činu podplácania a trestného činu nepriamej korupcie aj ten, komu bolo odsúdenie za takýto trestný čin zahladené alebo na ktorého sa hľadá, akoby nebol pre takýto trestný čin odsúdený. Bezúhonnosť sa preukazuje odpisom registra trestov. Na účel preukázania bezúhonnosti podľa tohto zákona štátny občan Slovenskej republiky poskytne údaje potrebné na vyžiadanie odpisu registra trestov. Údaje podľa tretej vety národná rada bezodkladne zašle v elektronickej podobe registru trestov generálnej prokuratúry na vydanie odpisu registra trestov.

(7) Špeciálny prokurátor skladá do rúk predsedu národnej rady tento sľub: „*Sľubujem na svoju česť a svedomie vernosť Slovenskej republike. Budem dodržiavať Ústavu Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony a medzinárodné zmluvy vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom a presadzovať a upevňovať zákonnosť.*“.

(8) Zložením sľubu sa špeciálny prokurátor ujíma výkonu funkcie. Odmietnutie zloženia sľubu alebo zloženie sľubu s výhradou má za následok neplatnosť zvolenia za špeciálneho prokurátora.

(9) Ak je za špeciálneho prokurátora zvolený prokurátor, ktorý v čase vymenovania nie je prokurátorom generálnej prokuratúry, stáva sa dňom zloženia sľubu prokurátorom generálnej prokuratúry. Ak je za špeciálneho prokurátora zvolená osoba, ktorá nie je v čase zvolenia

prokurátorom, stáva sa dňom zloženia sľubu prokurátorom generálnej prokuratúry; uplynutím funkčného obdobia špeciálneho prokurátora alebo zánikom funkcie špeciálneho prokurátora mu funkcia prokurátora generálnej prokuratúry zaniká.“

Poznámky pod čiarou k odkazom 14b a 14c znejú:

„^{14b)} § 125 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

^{14c)} § 55g zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.“

Doterajšie odseky 2 až 4 sa označujú ako odseky 10 až 12.

11. V § 24a ods. 12 sa slová „odseku 2“ nahrádzajú slovami „odseku 10“.

12. Za § 24a sa vkladá § 24aa, ktorý znie:

„§ 24aa

(1) Výkon funkcie špeciálneho prokurátora sa končí uplynutím jeho funkčného obdobia. Pred uplynutím funkčného obdobia zaniká výkon funkcie špeciálneho prokurátora len

- a) vzdaním sa funkcie,
- b) odvolaním z funkcie,
- c) smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho.

(2) Špeciálny prokurátor sa môže vzdať svojej funkcie písomným oznámením národnej rade. Výkon funkcie špeciálneho prokurátora v takom prípade zaniká uplynutím dvoch kalendárnych mesiacov nasledujúcich po mesiaci, v ktorom bolo oznámenie špeciálneho prokurátora o jeho vzdaní sa funkcie doručené národnej rade, ak nedôjde k inej dohode o skoršom dni zániku výkonu funkcie špeciálneho prokurátora medzi národnou radou a špeciálnym prokurátorom.

(3) Národná rada odvolá špeciálneho prokurátora, ak špeciálny prokurátor

- a) bol právoplatným rozhodnutím súdu obmedzený v spôsobilosti na právnych úkonoch,
- b) stratil štátne občianstvo Slovenskej republiky,
- c) bol právoplatným rozhodnutím súdu odsúdený za spáchanie trestného činu,
- d) stal sa členom politickej strany alebo politického hnutia,
- e) začal vykonávať funkciu alebo činnosť, ktorá je nezlučiteľná s výkonom funkcie prokurátora,
- f) nie je spôsobilý zo zdravotných dôvodov vykonávať svoju funkciu po čas dlhší ako jeden rok,
- g) spáchal čin, ktorý je podľa právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vydaného v disciplinárnom konaní nezlučiteľný s výkonom funkcie špeciálneho prokurátora,
- h) nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
- i) svoju funkciu prestal vykonávať riadne, čestne, nezávisle alebo nestranne.

(4) Národná rada si pred hlasovaním o odvolaní špeciálneho prokurátora z funkcie vyžiada stanovisko rady prokurátorov a generálneho prokurátora, ktoré rada prokurátorov a generálny prokurátor predložia národnej rade v lehote do siedmich dní odo dňa doručenia uznesenia národnej rady, ktorým žiada o vydanie stanoviska.“

13. § 24b znie:

„§ 24b

- (1) Do výberového konania na funkcie uvedené v § 24a ods. 10 sa môže prihlásiť
  - a) prokurátor generálnej prokuratúry,
  - b) prokurátor inej prokuratúry, ktorý spĺňa podmienky na preloženie na generálnu prokuratúru ustanovené v § 10 ods. 6,
  - c) štátny občan Slovenskej republiky, ak spĺňa predpoklady na vymenovanie podľa § 6 a najmenej desať rokov vykonával funkciu prokurátora, sudcu alebo advokáta, alebo bol najmenej desať rokov činný v právnickom povolaní.
- (2) Na výberové konanie na funkcie uvedené v § 24a ods. 10 a na výberovú komisiu sa primerane použijú ustanovenia § 21 a § 21a.
- (3) Pred vymenovaním do funkcie v Úrade špeciálnej prokuratúry generálny prokurátor preloží prokurátora uvedeného v odseku 1 písm. b) na generálnu prokuratúru, ak spĺňa podmienky na vymenovanie do funkcie v Úrade špeciálnej prokuratúry.
- (4) Ak je za prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry vymenovaný prokurátor, ktorý v čase vymenovania nie je prokurátorom generálnej prokuratúry, stáva sa dňom zloženia sľubu prokurátorom Úradu špeciálnej prokuratúry.“

14. V § 24d odsek 4 znie:

„(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 sa nevzťahujú na špeciálneho prokurátora. Špeciálny prokurátor môže byť z funkcie odvolaný iba národnou radou z dôvodov uvedených v § 24aa ods. 3 postupom podľa § 24aa ods. 4.“

15. V § 68 ods. 1 písm. c) druhom bode sa slová „Národnej rady Slovenskej republiky“ nahrádzajú slovami „národnej rady“.

16. V § 189 ods. 4 druhej vete sa slová „Národná rada Slovenskej republiky“ nahrádzajú slovami „národná rada“.

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

prezidentka Slovenskej republiky

predseda Národnej rady Slovenskej republiky

predseda vlády Slovenskej republiky